

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 6

*Матеріали VI Всеукраїнської
науково-практичної конференції
“Державне управління: стратегія і тактика
формування сучасного фахівця”,
м. Київ, МАУП 29 жовтня 2011 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2011

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 8 від 28.09.11)*

Редакційна колегія

М. Ф. Головатий (голова), д-р політ. наук, проф., *В. В. Омельчук* (заступник голови), канд. іст. наук, *П. Ф. Вознюк* (відповідальний секретар), канд. політ. наук, доц., *І. П. Бідзюра*, д-р політ. наук, проф., *П. П. Гай-Нижник*, д-р іст. наук, старш. наук. співроб., *Ю. О. Куц*, д-р наук держ. упр., *І. П. Лопушинський*, д-р наук держ. упр., проф., *В. М. Піскун*, д-р іст. наук, старш. наук. співроб., *Я. Ф. Радиш*, д-р наук держ. упр., проф., *І. В. Розпутенко*, д-р наук держ. упр., проф., *Г. П. Ситник*, д-р наук держ. упр., проф., *П. К. Ситник*, д-р філос. наук, проф., *Ю. П. Сурмін*, д-р соц. наук, проф., *В. В. Утвенко*, канд. іст. наук, доц., *М. В. Чечетов*, д-р наук держ. упр., проф., *Н. П. Ярош*, д-р наук держ. упр., *Н. М. Чернуха*, д-р пед. наук, проф.

Видання здійснене в рамках проекту
“Наукові праці МАУП”

Становлення і розвиток української державності: [зб. наук. пр.] / МАУП. —
С76 К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2011 —

Вип. 5 : Матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. “Державне управління: стратегія і тактика формування сучасного фахівця”, м. Київ, МАУП, 29 жовт. 2011 р./ редкол.: М. Ф. Головатий (голова) [та ін.]. — 2011. — 428 с. : іл. — Бібліогр. в кінці ст.

У пропонованому збірнику подано статті учасників науково-практичної конференції, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — становленню України як держави. Розглядається формування державності в Україні у різні періоди історії та в різних аспектах.

Для науковців і державних службовців, політиків і політологів, викладачів і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і суспільства.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

І. М. Воробйова

Методи подолання
кризи легітимності влади..... 132

І. М. Николін

Бар'єри міжособистісного спілкування
та їх вплив на соціалізацію особистості..... 134

М. О. Левченко

Аналіз і прогнозування
економічного потенціалу підприємства
з позицій системного підходу..... 138

І. М. Найдьонов

Наукова організація
підготовки менеджерів..... 143

Ф. М. Медвідь**Л. М. Техмурова**

Місцеве самоврядування в Україні:
питання теорії та історії..... 147

Н. О. Кочерова

Кримінально-правова характеристика
вимагання (за ст. 189 КК України)..... 151

О. В. Зотов

Особливості управління
державними проектами..... 154

М. В. Москальов

Психологічні особливості
рівнів розвитку когнітивного
компоненту психологічної готовності
майбутніх менеджерів
до управління змінами в організації..... 156

В. В. Галайдюк

Основні аспекти формування
регіональної молодіжної політики
в період трансформаційних змін..... 164

К. О. Петракова

Соціально-економічні аспекти
трансформаційних реформ..... 169

С. В. Білецький

Адміністративно-правова реформа
як передумова дієвої публічної влади..... 172

А. В. Гольоса

Торгівля людьми як глобальна проблема
XXI століття..... 175

Ю. В. Гоцуляк

Місце та роль державних установ
для розвитку правової держави
в роботах П. І. Новгородцева..... 179

А. В. Гнилозубенко

Доктрина розподілу влади..... 182

А. О. Куртакова

Державне управління
у сфері охорони праці: розвиток
та перспективи вдосконалення..... 185

О. В. Котеньова

Політика державного управління
у сфері господарювання
в умовах ринкової економіки..... 192

С. С. Маяковський

Механізм фінансового забезпечення
регіональної політики єс..... 195

Л. А. Сокур

Впровадження навчального курсу
«державна політика у сфері діловодства»
як запорука розвитку особистості
фахівця та його професійної
компетентності..... 197

І. Проценко

Парадигма сучасної бізнес-освіти:
управління системою підготовки сучасного
лідера (на прикладі українського
народного університету МАУП)..... 201

О. О. Воронятніков

Організація системи урядових органів
публічного управління..... 205

В. В. Бірюкова

Розвиток управління як передумова
розвитку навчального закладу..... 207

О. В. Лапочкін

Проблеми реформування
методів управління безпекою
державного руху..... 212

В. А. Гудов

Атомний аспект міжнародних відносин
(атомний вимір "human security")..... 217

В. Г. Гуров

Основні підходи для вирішення проблем
складання арбітражних застережень..... 221

М. Л. Семенюта

Спадковість зовнішньої політики Румунії..... 224

І. Алмаші

Транскордонний вимір міжнародних
відносин..... 228

Л. О. Глушко

Психологія впевненості як наслідок
інтеріоризації соціального досвіду
та праксиологія творення параметрів
соціуму та держави..... 233

Н. С. Задорожня

Проблемні питання визначення
категорії «інвестиції»
за законодавством України..... 237

М. О. Мороз

Державна політика щодо правового
регулювання відносин власності в Україні..... 240

ПСИХОЛОГІЯ ВПЕВНЕНОСТІ ЯК НАСЛІДОК ІНТЕРІОРИЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ДОСВІДУ ТА ПРАКСИОЛОГІЯ ТВОРЕННЯ ПАРАМЕТРІВ СОЦІУМУ ТА ДЕРЖАВИ

Становлення і розвиток української державності, вип. 6, с. 233–236

Соціальний досвід, “закодований” у культурі суспільства, як імпліцитний стереотип сприйняття та творення соціуму та генерації поглядів на державу та пошуку ніши в соціумі для людини як особистості та індивідуальності засвоюється ще в дитинстві й тільки за умови активності її самосвідомості, за умови усвідомлення своєї взаємодії з оточуючою комунікативно орієнтованою дійсністю.

На нашу думку, необхідно звертатися до основ буття соціального у формі психотипу сприйняття об’єктивності як соціальної данності, закладеного в дитинстві. Це може бути психологія лідерства упевненого в собі і в своєму майбутньому, а може бути рефлексійне переживання невдач та соціального негаразду [9].

Відомим фактом є теза про те, що кожна особистість у процесі соціалізації перебуває на позиції суб’єктності: усвідомлює себе серед інших людей, свої зв’язки з ними і досвід спілкування, приймає соціальні цінності і фільтрує життєві смисли, встановлює зв’язки з культурним простором, етносом. Усвідомлення власної значимості, пережита життєва ситуація, вчинок-вибір інколи виявляються значно значимішими для соціального досвіду людини, ніж вплив офіційних норм.

У “Конвенції про права дитини” зазначено, що за кожною дитиною визна-

чається право “вести повноцінне і достойне життя в умовах, які забезпечують її гідність, сприяють її впевненості в собі і полегшують її активну участь у житті суспільства”, а також сприяють максимальному досягненню розвитку кожної особистості (2008). З положеннями “Конвенції про права дитини” перегукуються й документи, прийняті в Україні. Так, Законом “Про освіту”, Державною Національною програмою “Освіта” (Україна 21 ст.) зазначається, що провідною метою виховання є формування особистісних рис громадян нашої держави, пошук оптимальних шляхів особистісного розвитку дітей, вироблення в них свідомого позитивного ставлення до світу і самого себе [3].

У ряді досліджень проблема формування впевненості розглядається у взаємозв’язку з супутними їй питаннями: розвитком і формуванням адекватної самооцінки (І. Колчанова, Г. Морєва, О. Мороз, Т. Токарська, С. Якобсон); рівнем домагань (Л. Бороздіна, Л. Гавришак, Є. Залученова, А. Капустін, К. Левін, Л. Фестінгер); самоповаги та любові до себе як складових впевненості в собі (Н. Дятленко, Л. Вереїна, Р. Шакуров).

Досліджуючи психологічні особливості впевненості в собі можна виокремити кілька основних підходів до пояснення чинників, що впливають на формування впевненості в собі у школярів.

Чинник — поняття, похідне від поняття “чинити”, “діяти”, “здійснювати певний вчинок, дію”, тобто, те, що чинить, здійснює вплив, діюче”. Серед синонімів цього поняття — поняття “фактор”, яке походить від латинського слова “*facere*” (“діяти”, “виробляти”, “примножувати”).

Внутрішній чинник міститься всередині чого-небудь; протилежний зовнішньому, обернений усередину чогось. Внутрішній чинник впевненості в собі — це мотиваційна спонuka, яка має своїм підґрунтям психологічну самоідентифікацію особистості її самооцінки, системі життєвих цілей і відповідає потребам, інтересам та моральним цінностям цієї особистості.

Зовнішній чинник міститься зовні; протилежний внутрішньому.

Зовнішній чинник впевненості в собі — це вплив інститутів соціалізації на засвоєння особистістю соціальних ролей, духовної культури, соціального досвіду, становлення особистості, засвоєння нею вимог суспільства, придбання соціально значимих характеристик свідомості і поведінки.

На формування впевненості в собі впливають внутрішні (самосвідомість, досвід особистості, рефлексія) чинники та зовнішні (інститути соціалізації): інститут сім’ї, інститут освіти, інститут релігії, інститут культури, особливості ставлення).

У дослідженні ми виокремили чинники, що впливають на розвиток впевненості в собі у школярів.

Із таблиці ми бачимо, що до внутрішніх чинників впевненості в собі належать: самосвідомість, досвід особистості, рефлексія; до зовнішніх чинників впевненості в собі належать: інститут сім’ї, інститут освіти, інститут релігії, інститут культури, особливості ставлення.

Аналізуючи внутрішні чинники впевненості в собі, варто звернути ува-

гу на вивчення проблеми самосвідомості.

У працях вітчизняних психологів Л. С. Виготського [2], С. Л. Рубінштейна [10], Г. С. Костюка [6], В. В. Століна [11] І. І. Чеснокової [12], Ю. М. Швалба [14,15] розкрито найважливіші положення психології самосвідомості.

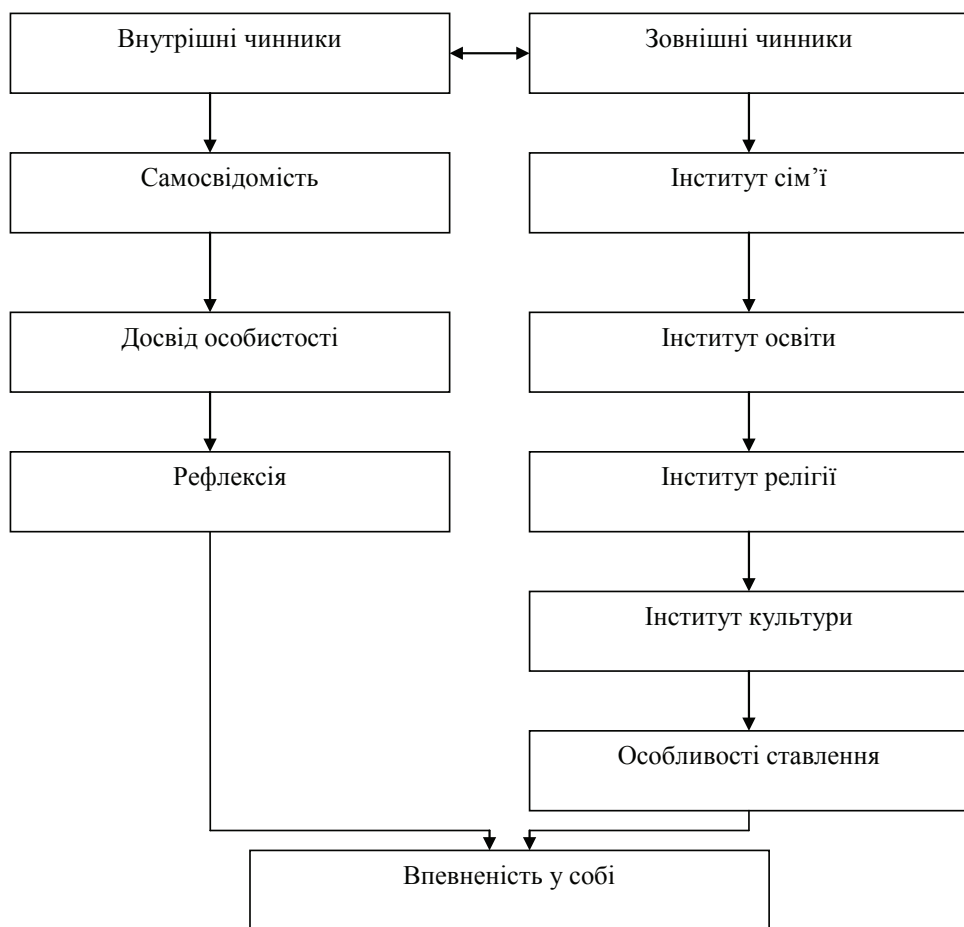
Отже однією з найважливіших сфер формування особистості є розвиток її самосвідомості [8].

Головною характеристикою самосвідомості, як було з’ясовано в процесі нашого дослідження, є розуміння і сприйняття особистістю самої себе як певної цілісності, у визначенні власної ідентичності. Без самосвідомості не може здійснюватись ні пізнання людиною соціального світу, ні соціальне самовизначення її в ньому [1, 11, 13].

Самосвідомість — це продукт розвитку. У дітей виникає усвідомлення можливості власних дій. Дитина починає розуміти, що не все може (початок самооцінки). Школяр усвідомлює свої особисті якості (добрий, уважний, слухняний, чесний тощо). Насамперед діти усвідомлюють ті якості і особливості поведінки, які найчастіше оцінюють навколишні.

На основі критичного аналізу поглядів різних авторів зробимо висновки про те, що під самосвідомістю розуміється: динамічна система уявлень людини про саму себе; усвідомлення нею своїх фізичних, інтелектуальних та інших якостей, самооцінка цих якостей; суб’єктивне сприйняття зовнішніх факторів, що впливають на особистість.

Таким чином досвід особистості є індивідуальним, суб’єктивним, який включає систему інтерпретаційних шкал, оцінок, схем, значень, концептів, відіграє роль “рамок зрозумілості”, “інтерпретаційних фільтрів”, що забезпечує стабільність, цілісність особистості та можливість конструювання нового досвіду.

Три компонентну структурно-динамічну модель досвіду розглядає О. М. Лактіонов і виділяє: мнемічний досвід; особистісний; соціальний [7].

Отже, в кожній теорії ми бачимо досвід особистості у вигляді трикомпонентної структури.

Питанням інтелектуальної та особистісної рефлексії розроблялись у дослідженнях Д. Б. Ельконіна [4]. У ході теоретичного аналізу наукових даних встановлено, що рефлексії властиві інваріативність у її семантичному визначенні, це: 1) осмислення мислення; 2) аналіз знання з метою отримання нового знання; 3) самоспостереження за станом розуму або душі; 4) дослідниць-

кий акт, спрямований людиною на себе [12]; 5) відображення людиною своєї внутрішньої психічної діяльності, психічних станів і якостей; 6) усвідомлення людиною того, як вона сприймається іншими людьми [5]; 7) здатність одночасно утримувати у свідомості вихідну ситуацію.

Отже, певненість — це один з ключових моментів для досягнення бажаної мети в житті. У свою чергу, коли ви досягаєте того, чого хочете, ви відчуваєте себе упевненіше. Це взаємний процес, який починається з усвідомлення упевненості, хоча часто, коли люди лише починають діяти, вони не відчувають упевненості, що може спричинити труднощі.

Література

1. Бочелюк В. Й. Психологічна готовність вчителя до особистісно-орієнтованого навчання: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова.
2. Выготский Л. С. Развитие высших психических функций. — М.: Акад. пед. наук, 1960. — 500 с.
3. Державна національна програма “Освіта України” ХХІ ст. — К.: СД освіти України.
4. Эльконин Д. Б. Введение в психологию развития (в традиции культурно — исторической теории Л. С. Выготского). — М., 1994. — 334 с.
5. Карандышев В. Н. Психологические основы развития студента как субъекта учения: Дис. ... д-ра психол. наук. — СПб, 1994. — 420 с.
6. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості.
7. Лактионов А. Н. Координаты индивидуального опыта. — Харьков: Бизнес Информ, 1998. — 492 с.
8. Леонтьев А. А. Педагогическое общение // Педагогика и психология. — 1979. — № 1. — С. 32–38.
9. Психологические формы фиксации жизненного опыта / Актуальные проблемы психологии: Психологічна герменевтика. — К.: Міленіум, 2005. — С. 14–21.
10. Рубинштейн С. Л. Избр. философско-психол. труды. — М.: Наука, 1997. — 554 с.
11. Столін В. В. Самопознание личности. — М., 1983. — 284 с.
12. Философская энциклопедия. — М., 1967. — Т. 4. — С. 499–502 с.
13. Чеснокова И. И. Проблема самосознания в психологии. — М.: Наука, 1977. — 144 с.
14. Швалб Ю. М. Свідомість як відношення людини до світу // Психологія і суспільство. — 2004. — № 4. — С. 154–166.
15. Швалб Ю. М. Психологические формы фиксации жизненного опыта / Актуальные проблемы психологии: Психологічна герменевтика. — К.: Міленіум, 2005. — С. 14–21.